

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba 2020. godina

Jedinične vrijednosti izvoza roba u periodu od januara do decembra 2020. godine bilježe pad od 8,9% u odnosu na isti period prošle godine.

Jedinične vrijednosti uvoza roba u periodu od januara do decembra 2020. godine bilježe pad od 4,4% u odnosu na isti period prošle godine.

U periodu od januara do decembra 2020. godine, posmatrano prema poglavljima carinske tarife tj. Kombinovane nomenklature, najveći rast jediničnih vrijednosti izvoza roba od 37,9% zabilježen je kod poglavlja „Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi“, dok je na strani uvoza roba najveći rast od 38,1% zabilježen kod poglavlja „Pluta i proizvodi od plute“.

Grafik 1. Stopa rasta jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba u %

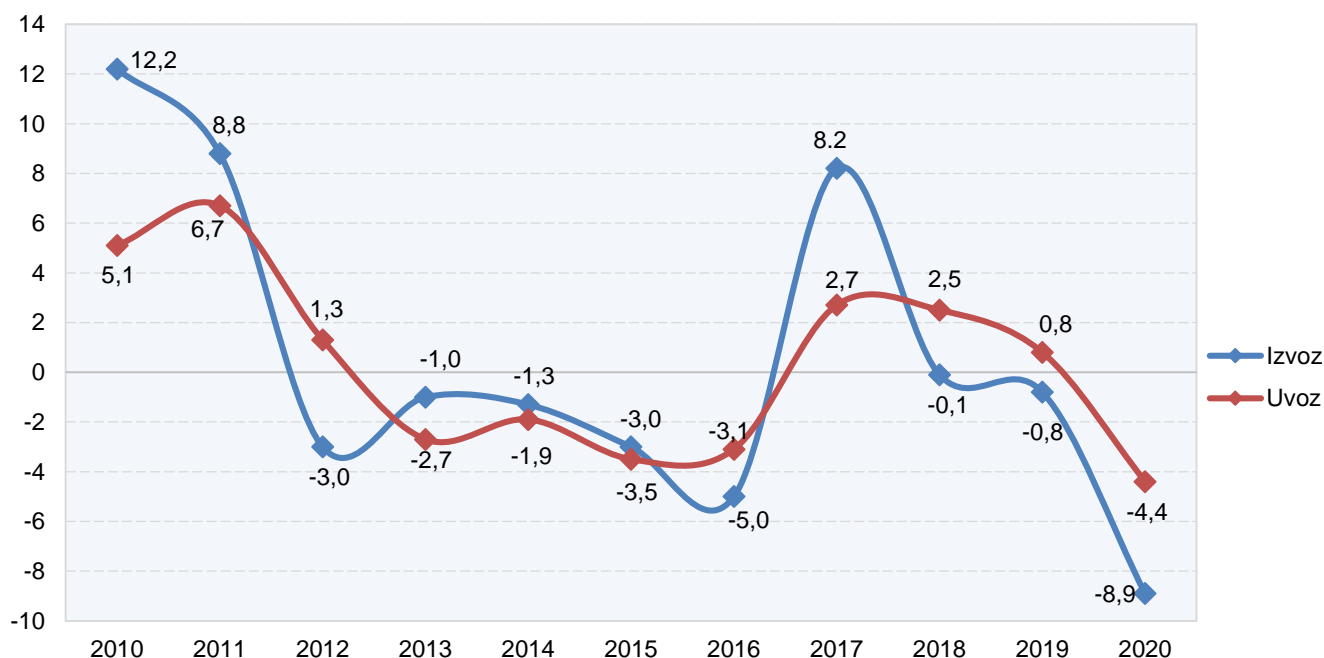

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	2019 2018	2020 2019	2019 2018	2020 2019	2019	2020
Ukupno	99,2	91,1	100,8	95,6	98,4	95,2
Žive životinje	100,1	99,6	97,7	97,3	102,4	102,3
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	101,6	102,2	110,3	93,2	92,1	109,7
Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	100,0	100,0	100,3	100,6	99,7	99,4
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živinska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	108,4	107,0	102,1	99,7	106,1	107,3
Proizvodi životinjskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	100,0	100,0	101,3	119,3	98,8	83,8
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; siječeno cvijeće i ukrasno lišće	95,3	119,0	100,4	96,5	94,9	123,3
Povrće, korijenje i krtole za jelo	94,4	84,0	106,7	92,8	88,5	90,5
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	119,1	110,9	97,2	104,5	122,4	106,1
Kafa, čaj, mate čaj i začini	181,1	119,4	95,7	98,2	189,2	121,6
Žitarice	100,0	100,0	99,8	105,1	100,2	95,1
Proizvodi mlianske industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	100,0	100,0	114,1	98,2	87,7	101,8
Uljano sjeme i plodovi; razno zrnevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	124,6	96,0	100,9	93,1	123,5	103,2
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	100,0	100,0	112,5	89,0	88,9	112,3
Biljni materijali za petarstvo; biljni proiz na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	-	-	89,2	135,5	-	-
Masnoće i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinjskog i biljnog porijekla	109,4	99,8	95,2	112,2	115,0	89,0
Prerađevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	105,4	103,6	99,1	99,2	106,4	104,4
Šećer i proizvodi od šećera	92,3	96,7	104,1	100,3	88,7	96,5
Kakao i proizvodi od kakaa	100,3	99,4	104,1	103,3	96,4	96,2
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	83,2	88,3	103,2	100,3	80,6	88,0
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih dijelova bilja	79,9	100,0	102,9	99,2	77,6	100,8
Razni proizvodi za ishranu	102,4	119,6	98,3	109,1	104,2	109,6
Pića, alkoholi i sirće	97,2	96,1	103,4	100,4	93,9	95,7
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	85,2	114,4	100,1	101,2	85,1	113,1
Duvan i proizvodi zamjene duvana	100,2	92,0	103,9	99,6	96,4	92,4
So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	93,4	111,4	102,3	104,0	91,3	107,2
Rude, zgure i pepeo	97,0	89,5	126,7	99,2	76,6	90,2
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	111,4	75,5	97,3	72,8	114,4	103,8
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	113,5	117,6	94,0	78,9	120,7	149,1
Organski hemijski proizvodi	66,3	100,0	98,4	92,7	67,4	107,9
Farmaceutski proizvodi	101,2	104,3	101,0	96,6	100,2	108,1
Đubriva	99,8	111,1	104,0	95,8	96,0	116,0
Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase; mastila	111,8	100,0	101,7	98,7	110,0	101,3
Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	91,3	113,2	103,2	96,4	88,5	117,5
Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vjestački voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i zubarski preparati	100,0	107,4	99,0	99,9	101,0	107,5
Bjelančevinaste materije; modificirani skrobovi; lijepkovi; enzimi	89,6	90,7	101,0	89,0	88,7	101,9

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

/nastavak/

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	2019 2018	2020 2019	2019 2018	2020 2019	2019	2020
Eksplzivni; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	103,8	86,5	100,2	104,2	103,5	83,0
Proiz. za fotografske ili kinematografske svrhe	100,0	100,0	96,1	90,3	104,1	110,8
Razni proizvodi hemijske industrije	100,0	107,4	99,6	100,7	100,4	106,7
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	96,3	90,7	100,2	98,9	96,1	91,7
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	50,3	130,0	101,5	100,6	49,6	129,3
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža	76,6	76,3	101,0	100,1	75,8	76,3
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	106,2	108,8	100,9	100,4	105,3	108,4
Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna	-	-	98,2	95,9	-	-
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugulj	104,6	99,4	100,4	99,1	104,1	100,3
Pluta i proizvodi od plute	100,0	-	92,6	138,1	108,0	-
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pletariju; korparskih i pletarskih proizvoda	100,0	100,0	93,4	115,6	107,0	86,5
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu preradu	93,6	75,8	100,0	100,0	93,6	75,8
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	94,9	92,0	101,5	97,5	93,5	94,3
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	93,5	96,6	107,7	103,9	86,8	92,9
Svila	-	-	100,0	100,0	-	-
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	92,0	-	99,0	104,4	93,0	-
Pamuk	100,0	-	115,0	107,0	86,9	-
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	-	-	100,0	100,0	-	-
Vještački ili sintetički filamenti	100,0	-	92,2	102,4	108,5	-
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	100,0	100,0	104,4	89,9	95,8	111,2
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	100,0	100,0	100,1	96,9	99,9	103,2
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	170,3	100,0	104,3	93,2	163,2	107,2
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizv.,; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	-	-	109,8	97,5	-	-
Tekst, tkanine, impregnisane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehn. svrhe	100,0	100,0	98,5	99,9	101,5	100,1
Pleteni ili kukičani materijali	100,0	100,0	107,3	109,3	93,2	91,5
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	91,7	61,8	101,3	101,3	90,5	61,0
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	102,1	89,0	101,2	101,2	100,9	88,0
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	114,0	64,3	101,2	104,4	112,6	61,6
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	109,3	117,9	102,0	100,2	107,2	117,6
Šeširi, kape i ost. pokrivke za glavu i djel,	100,0	100,0	97,6	99,8	102,4	100,2
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	100,0	100,0	101,9	90,6	98,1	110,3
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	100,0	100,0	112,2	100,3	89,2	99,7
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater,	98,4	106,8	108,7	91,7	90,5	116,4
Keramički proizvodi	118,4	92,4	98,5	98,4	120,2	93,9
Staklo i proizvodi od stakla	100,8	81,1	99,1	98,1	101,7	82,7
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili polu-drago kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	100,0	100,0	105,1	113,6	95,1	88,0
Gvožđe i čelik	92,6	95,2	94,6	93,3	97,8	102,1

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

/nastavak/

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	2019 2018	2020 2019	2019 2018	2020 2019	2019	2020
Proizvodi od gvožđa i čelika	100,2	106,0	101,9	98,8	98,4	107,3
Bakar i proizvodi od bakra	92,5	101,0	97,4	101,9	95,0	99,1
Nikl i proizvodi od nikla	-	-	109,2	98,5	-	-
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	91,0	91,0	99,6	94,7	91,4	96,1
Olovo i proizvodi od olova	86,2	95,6	100,2	84,0	86,0	113,9
Cink i proizvodi od cinka	100,0	100,0	99,8	106,2	100,2	94,1
Kalaj i proizvodi od kalaja	-	-	100,1	89,7	-	-
Ostali prosti metali; kremeti; proiz, od njih	100,0	100,0	73,2	100,0	136,7	100,0
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	174,4	100,0	102,4	101,3	170,3	98,7
Razni proizvodi od prostih metala	100,5	113,4	102,0	100,7	98,5	112,6
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji i njihovi dijelovi	98,8	97,8	100,5	99,5	98,3	98,2
Električne mašine i oprema i njihovi dije-lovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka;televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	93,3	94,6	99,5	99,4	93,8	95,1
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	100,0	100,0	100,9	100,8	99,1	99,2
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	98,9	97,1	101,5	100,5	97,4	96,6
Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi	68,5	137,9	101,9	101,6	67,3	135,8
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	91,2	100,0	99,5	99,8	91,6	100,2
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	102,0	95,8	101,1	98,9	100,9	96,8
Časovnici i njihovi dijelovi	100,0	52,8	101,5	101,1	98,6	52,3
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	100,0	100,0	102,1	109,3	97,9	91,4
Oružje i municija,njihovi djelovi i pribor	104,4	82,2	101,7	101,5	102,7	81,0
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločica imenima i slično, montažne zgrade	96,2	96,9	102,0	100,8	94,3	96,2
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	72,8	101,9	102,3	100,8	71,2	101,1
Razni proizvodi	99,9	100,0	103,2	96,4	96,8	103,7
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	100,0	97,9	100,0	74,3	100,0	131,7

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba imaju za primarni cilj analitičko sagledavanje dinamike kretanja jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, a koriste se i kao deflator pri obračunu bruto domaćeg proizvoda.

Izvor podataka za obračun indeksa jediničnih vrijednosti su Jedinstvene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe koje Uprava za statistiku Crne Gore u mjesečnoj periodici preuzima od Uprave carina Crne Gore, a koji se koriste za redovno statističko istraživanje o spoljnotrgovinskoj robnoj razmjeni Crne Gore.

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena izračunani su kao indeksi jediničnih vrijednosti (*unit value indices*), tj. indeksi promjene vrijednosti izvoza i uvoza po količinskoj jedinici izvezenih/uvezenih proizvoda, odnosno po kilogramu kao jedinstvenoj i usporedivoj količinskoj jedinici za sve proizvode.

Indeksi su izračunati prema Fisherovoj, tzv. idealnoj formuli, koja je geometrijska sredina između Laspeyresove i Paascheove formule, tj.:

Laspeyresov indeks $= (\sum p_1 * q_0 / \sum p_0 * q_0) * 100$,

Paascheov indeks $= (\sum p_1 * q_1 / \sum p_0 * q_1) * 100$ i

Fisherov indeks $= \sqrt{\text{Laspeyresov} * \text{Paascheov}}$

Gdje je :

p_0 jedinična vrijednost iz prethodnog perioda,

p_1 jedinična vrijednost iz tekućeg perioda,

q_0 količina iz prethodnog perioda i

q_1 količina iz tekućeg perioda.

Pod odnosima razmjene se podrazumijeva odnos između izvoznih i uvoznih jediničnih vrijednosti.

Iz obrade se isključuju proizvodi gdje je vrijednost ispod 1 000 Eura, gdje je jedinična vrijednost tekuće godine dva i više puta veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto, gdje je količina tekuće godine 10 puta ili više veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto.

Podaci su prikazani po poglavljima carinske tarife odnosno prema poglavljima Kombinovane nomenklature.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
